

KYONGO: KILUMI – Wáthi Sya Ngoma Sya Kikamba Sya Kiiiténe

Isyíta: Nancy Mwende Mulwa

Namba ya sukulu: C027-01-1027/2022

Kosi: BBIT 4.2

Kilumi ni wáthi na ngoma sya Kiiiténe sya Kikamba kŭlílíngwa mŭingi wa sherehe sya Kiiiréne na mikutano ya wáandu. Sanaa uyu wíla kipengele kya muhimu mu utamaduni wa Kikamba kwa kŭlílíngwa kŭhílía makíkíma ma kale, kŭsásáisha uhusiano wa wáandu, na kuendeleza maadili ma wáandu. Kilumi wílílíwa na vyombo vya Kiiiréne, makíkíma ma ngoma, marimba, na vyombo vya kuimba midundo, huku wacheza ngoma wakitenda mwendo sambamba na midundo kŭlílíngwa hadithi, hisia, na ujumbe wa kijamii.

Wónanio uyu wílílíwa kŭlewa mitalátala ma Úndú mu wáandu wa Kikamba. Wanaume na wanawake wína vithĩ vya kŭlílíngwa vyawe mu ngoma: wanaume wíla mara nyingi wílílíwa kŭtenda mwendo mkali na kupiga ngoma, huku wanawake wakishiriki mu michoro iliyoratibiwa ya ngoma na kuimba pamoja. Kŭlewa mitalátala mawe kŭlílíngwa kwa umuhimu wa kŭlewa Úndú, usawa, na heshima mu wáandu wa Kiafrika.

Kilumi kŭlílíliwa kŭlílíngwa na nafasi ya muhimu mu wáandu wa kisasa kwa kŭsásáisha utambulisho wa Kiiiréne, kuendeleza mshikamano wa kijamii, na kufundisha vizazi vipya kŭlílíngwa urithi wao. Kukuza wónanio mawe kŭlílíngwa kŭhakikisha kwamba wáthi na ngoma sya Kikamba zĩbaki tamaduni hai, na pia kuichangia kŭheshimu na kŭthamina utofauti wa tamaduni sya Kiafrika.